

Väliaikaisten varajäsenten määrääminen keskusvaalilautakuntaan

Kaupunginhallitus 17.03.2025
861/00.00.00.00/2024
860/00.00.00.00/2024

Valmistelija Kaupunginlakimies Turo Järvinen

Keskusvaalilautakunnan jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle tehdyn ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi kunta- tai aluevaaleissa, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn ehdokashakemuksen saapumisesta lukien. Puolueen tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamies ei voi olla keskusvaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä. Hallintolain esteellisyyssäännöksiä sovelletaan keskusvaalilautakunnan jäseniin ja varajäseniin.

Keskusvaalilautakunnan jäsen Henna Junttila (VIHR) on kuntavaaleissa ehdokkaana samoin seuraavat keskusvaalilautakunnan varajäsenet ovat ehdokkaina kunta-tai aluevaaleissa:

1 vj Lumi Sariola (VIHR)
3 vj Anne Linja (KOK)
4 vj Timo Saario (SDP)
5 vj Pekka Sevon (PS)
7 vj Teppo Nikulainen (VAS)

Vaalilain 14 §:n mukaan, jos keskusvaalilautakunnan varajäsen on kuollut, estynyt tai esteellinen, saa kunnanhallitus tarvittaessa määrätä väliaikaisen varajäsenen.

Keskusvaalilautakunnan varajäsenten määrää on syytä täydentää alue- ja kuntavaalien toimittamisen ajaksi väliaikaisilla varajäsenillä keskusvaalilautakunnan kokousten päätösvaltaisuuden turvaamiseksi. Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Keskusvaalilautakunta on päätösvaltainen viisijäsenisenä.

Keskusvaalilautakunnan varsinaiset jäsenet:

Markku Granlund, puheenjohtaja
Mirja Palomäki, varapuheenjohtaja
Henna Junttila
Jari-Pekka Mäntylä
Petri Vuorinen

Keskusvaalilautakunnan varajäsenet sijaantulojärjestyksessä:

Lumi Sariola
Mirja Määttänen
Anne Linja
Timo Saario
Pekka Sevon
Mika Törne
Teppo Nikulainen

Kaupunginhallituksen tulisi määrätä viisi väliaikaista varajäsentä keskusvaalilautakuntaan sijaantulojärjestyksessä (sijat 1,3-5,7.; tasa-arvolain mukaan varajäsenistä tulee olla sekä naisia että miehiä vähintään 40 %).

Vaalilain mukaan sekä keskusvaalilautakunnan jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Tulkinnat poliittisesta tasapuolisuudesta kunnan keskusvaalilautakunnan kokoonpanossa tehdään erikseen jäsenten ja varajäsenten osalta.

Valittavien väliaikaisten varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Se yleensä edellyttää, että kukin keskusvaalilautakunnan varajäsen edustaa eri äänestäjäryhmää. Lähtökohtaisesti niin kauan kuin yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, ja mikäli tällaisia edustajia on äänestäjäryhmiltä saatavilla, keskusvaalilautakuntaan ei saa valita muusta ryhmästä kahta edustajaa.

Vuoden 2021 kuntavaaleissa ehdokkaita asettivat seuraavat puolueet:

- Perussuomalaiset r.p.
- Suomen Kristillisdemokraatit (KD) - Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.
- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue - Finlands Socialdemokratiska Parti r.p
- Suomen Keskusta r.p. / Centern i Finland r.p.
- Svenska folkpartiet i Finland r.p.
- Vihreä liitto r.p.
- Vasemmistoliitto r.p. / Vänsterförbundet r.p.
- Liike nyt r.p.

Keskusvaalilautakunnan varajäsenten puolueet:

1. vj	Lumi Sariola	VIHR
2. vj	Mirja Määttä	KD
3. vj	Anne Linja	KOK
4. vj	Timo Saario	SDP
5. vj	Pekka Sevon	PS
6. vj	Mika Törne	KESK
7. vj	Teppo Nikulainen	VAS

Koska alue- ja kuntavaaleja varten määrättävät väliaikaiset varajäsenet käytännössä täydentävät tiettyjen äänestäjäryhmien aiemmin nimeämien edustajien estymisestä tai esteellisyydestä johtuvia vajavuuksia, voidaan käytännössä väliaikaisten varajäsenten määräämisessä lähtökohtana pitää esimerkiksi sitä, että heidät nimeää kunkin estyneen tai esteellisen varajäsenen edustettavana oleva puolue vastaavaan sijaantulojärjestykseen ja vastaavalle paikalle (1. VIHR, 3. KOK, 4. SDP, 5.PS, 7 VAS) jolloin poliittinen edustavuus varajäsenissä pysyy samana.

Väliaikaisten varajäsenten määräämisessä tulee ottaa huomioon muun ohella hallintolain esteellisyyssäännöksiä soveltuminen keskusvaalilautakunnan jäseniin ja varajäseniin. Väliaikaiseksi varajäseneksi ei siten tule määrätä sellaisia henkilöitä, jotka saatavilla olevien tietojen mukaan olisivat esteellisiä toimimaan keskusvaalilautakunnan tehtävissä alue- ja kuntavaaleissa 2025. Keskusvaalilautakunnassa ei voi toimia ehdokas itse, mutta esteellisyys keskusvaalilautakunnan keskeiseen päätöksentekoon syntyy muun ohella

myös silloin, kun lautakunnassa toimivan jäsenen tai varajäsenen hallintolaissa tarkoitettu läheinen on ehdokkaana.

Ratkaisuvalta

Vaalilaki 14 §

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus määrää vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien toimittamisen ajaksi keskusvaalilautakuntaan viisiväliäikaista varajäsentä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös